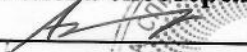

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням спостережної ради
кредитної спілки "СОЮЗ-ДНІПРО"
протокол № 7/21 від 12.05.2021 р.
Голова спостережної ради
 /А.М. Зінгер/

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ
КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ "СОЮЗ-ДНІПРО"
(нова редакція)**

м. Дніпро
2021 рік

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Відповідно до законів України «Про кредитні спілки», «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», „Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення”, „Про ліцензування видів господарської діяльності”, „Про споживче кредитування”, Постанови Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 року № 913 „Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів)”, свого Статуту та, за необхідності, наявності відповідних ліцензій, кредитна спілка „СОЮЗ-ДНІПРО” (далі – Спілка) надає наступні види фінансових послуг:

- 1) залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення;**
- 2) надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту;**
- 3) надання кредитів іншим кредитним спілкам.**

1.2. При наданні фінансових послуг кредитна спілка здійснює передбачені законодавством процедури щодо фінансового моніторингу по виявленню фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та інших фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, отриманих злочинним шляхом або спрямованих на фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

1.3. Кредитна спілка надає фінансові послуги, зазначені у п. 1.1. Розділу 1 Положення про фінансові послуги кредитної спілки (далі - Положення) у відповідності до вимог чинного законодавства України. Це Положення згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 року № 913 є внутрішніми правилами надання фінансових послуг кредитної спілки.

1.4. Кредитна спілка здійснює надання фінансових послуг, зазначених у п. 1.1. Розділу 1 цього Положення, на підставі відповідних договорів, умови яких повинні відповідати вимогам Цивільного кодексу України, статті 6 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», статті 18 Закону України «Про захист прав споживачів», „Про ліцензування видів господарської діяльності”, „Про споживче кредитування”, Постанови Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 року № 913 „Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів)” (далі – Ліцензійні умови), Правил здійснення депозитних операцій для кредитних спілок, затверджених розпорядженням Держфінпослуг від 30.12.2011 № 821, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 10.02.2012 за № 211/20524 (далі - Правила здійснення депозитних операцій).

1.5. До укладення з членом кредитної спілки договору про надання фінансової послуги кредитна спілка надає члену кредитної спілки інформацію відповідно до частини другої статті 12 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" та статті 9 Закону України „Про споживче кредитування”.

1.6. Поняття, які вживаються в Положенні, застосовуються у значеннях згідно із законодавством України, що регулює діяльність кредитних спілок.

2. ЗАЛУЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ ІЗ ЗОБОВ'ЯЗАННЯМ ЩОДО НАСТУПНОГО ЇХ ПОВЕРНЕННЯ, А САМЕ ЗАЛУЧЕННЯ ВНЕСКІВ (ВКЛАДІВ) ЧЛЕНІВ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ НА ДЕПОЗИТНІ РАХУНКИ

2.1. Загальні питання здійснення діяльності по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

2.1.1. У цьому Положенні терміни, щодо залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки застосовуються в такому значенні:

Внесок (вклад) на депозитний рахунок – грошові кошти в готівковій або в безготівковій формі, внесені до кредитної спілки її членом на договірних умовах, на визначений строк або на вимогу та під процент на умовах видачі на першу вимогу або повернення зі спливом встановленого договором строку.

Внесок (вклад) на депозитний рахунок на вимогу – грошові кошти в готівковій та безготівковій формі, унесені до кредитної спілки її членом на договірних умовах, на визначений строк та під процент із зобов'язанням їх повернення на першу вимогу та/або з правом отримання частини вкладу

протягом дії договору.

Строковий внесок (вклад) на депозитний рахунок – грошові кошти в готівковій та безготівковій формі, унесені до кредитної спілки її членом на договірних умовах, на визначений строк та під процент із зобов'язанням їх повернення зі спливом встановленого договором строку.

Депозитні операції кредитної спілки – операції, які здійснюються із внеском (вкладом) та включають залучення та виплату внесків (вкладів), нарахування та виплату процентів за внесками (вкладами), що підлягають обов'язковій фіксації в комплексній інформаційній системі кредитної спілки.

2.1.2. Внески (вклади) членів Спілки на депозитні рахунки, а також нарахована на такі внески плата (проценти) належать членам Спілки на праві приватної власності.

Внески (вклади) членів Спілки на депозитні рахунки, а також нарахована на такі внески плата (проценти) обліковуються окремо.

Кожний член Спілки має право одержати належні йому внески (вклади) на депозитні рахунки, а також, нараховану на такі внески плату (проценти) в порядку та строки, які визначені укладеними з членом Спілки договорами та відповідно до діючого законодавства України.

2.2. Умови залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

2.2.1. Спілка залучає наступні види внесків (вкладів) на депозитні рахунки:

- 1) внесок (вклад) на депозитний рахунок на вимогу ;
- 2) строковий внесок (вклад) на депозитний рахунок.

2.2.2. В Спілці встановлюються наступні особливості здійснення депозитних операцій, включаючи:

2.2.2.1. щодо мінімального та максимального строків дії договорів за окремими видами внесків (вкладів) на депозитні рахунки, які є строковими:

- 1) внесок (вклад) на депозитний рахунок строком від 1 до 3 місяців (включно);
- 2) внесок (вклад) на депозитний рахунок строком від 4 до 60 місяців (включно);

2.2.2.2. щодо способу виплати процентів:

- 1) з виплатою процентів щомісячно;
- 2) з виплатою процентів в кінці дії договору.

2.2.2.3. щодо режиму довнесення суми вкладу протягом дії договору:

- 1) з правом довнесення частини суми вкладу;
- 2) без права довнесення частини суми вкладу.

2.2.2.4. щодо режиму зняття частини суми вкладу протягом дії договору:

- 1) з правом зняття частини суми вкладу;
- 2) без права зняття частини суми вкладу.

2.2.2.5. щодо мінімального та максимального розміру вкладень за окремими видами внесків (вкладів) на депозитний рахунок: від 200 (двохсот) гривень до 150 000 (ста п'ятдесяти тисяч) гривень для будь якого виду внеску (вкладу) на депозитний рахунок за умови дотримання вимоги про те, що на початок кожного робочого дня зобов'язання Спілки перед одним своїм членом не повинні бути більше 10 відсотків від загальних зобов'язань Спілки.

2.2.2.6. щодо капіталізації: без можливості капіталізації – нараховані проценти не приєднуються до внеску (вкладу).

2.2.2.7. щодо порядку та термінів повернення окремих видів зворотних внесків (вкладів) на вимогу члена кредитної спілки: спілка повертає внески (вклади) на депозитні рахунки та здійснює всі необхідні розрахунки щодо сплати належних процентів за письмовою вимогою з боку члена Спілки з урахуванням п. 2.3.7. цього Положення.

2.2.2.8. щодо можливості застосування в договорах по внесках (вкладах) на депозитні рахунки змінних процентів:

- 1) якщо вкладник не вимагає повернення суми строкового внеску (вкладу) у зв'язку із закінченням строку, встановленого договором про залучення внеску (вкладу), або повернення суми внеску (вкладу), унесеного на інших умовах повернення, то після настання визначеного договором строку договір вважається продовженим на умовах внеску (вкладу) на вимогу із виплатою процентів в розмірі процентів за внесками (вкладами) на вимогу, якщо договором не встановлено вищий процент.
- 2) встановлений договором розмір процентів на строковий внесок (вклад) не може бути односторонньо зменшений Спілкою, якщо інше не встановлено законом.
- 3) Якщо відповідно до договору про залучення внеску (вкладу), внесок (вклад) повертається члену кредитної спілки на його вимогу до закінчення строку або до настання інших обставин, визначених

договором, проценти за таким внеском (вкладом) виплачуються в розмірі, які діють на дату повернення внеску, за договором про залучення внеску (вкладу) на вимогу .

4) в разі зміни кон'юнктури ринку грошових ресурсів, зміни законодавства, що регулює відносини Спілки та її члена, прийняття компетентними державними органами актів чи рішень, що так чи інакше впливають на виконання Спілкою умов договорів залучення строкових внесків (вкладів) на депозитні рахунки, Спілка може ініціювати зміну процентної ставки встановленої договором залучення строкового внеску (вкладу) на депозитний рахунок. В такому випадку Спілка надсилає члену Спілки, з яким укладено відповідний договір, письмову пропозицію із зазначенням запропонованої зміни процентної ставки рекомендованим листом з повідомленням про вручення. Якщо член Спілки, з яким укладено договір залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок, погоджується із запропонованими змінами, він зобов'язаний повідомити про це Спілку та підписати додатковий договір до діючого договору залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок протягом 10 робочих днів з моменту одержання відповідного листа. Зазначені зміни набирають чинності з моменту підписання такого додаткового договору. Якщо член Спілки, з яким укладено договір залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок протягом 10 робочих днів з моменту одержання листа не підписав відповідний додатковий договір, пропозиція вважається не прийнятою. В такому випадку починаючи з 10 робочого дня після одержання членом Спілки вищезазначеного листа договір залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок розривається і члену Спілки повертається внесений ним внесок (вклад) на депозитний рахунок та сплачуються належні проценти, виходячи з процентної ставки, вказаної в такому договорі за фактичний строк користування строковим внеском (вкладом) на депозитний рахунок.

Спілка самостійно визначає розмір процентів (плати), які нараховуються на внески (вклади) членів Спілки. Визначення розміру процентної ставки, яка нараховується для окремих видів внесків (вкладів) на депозитні рахунки зазначені в п.2.2.1. цього Положення, відбувається з урахуванням особливостей, встановлених в п. 2.2.2. цього Положення, та за наступними критеріями – строку дії договору, способу виплати процентів, виходячи з потреб членства, ринкових тенденцій та попереднього досвіду залучення внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки за умови, що обсяги процентних витрат залишатимуться на рівні, який забезпечує беззбиткову діяльність Спілки. Розмір плати (процентів) затверджується рішенням спостережної ради Спілки.

2.2.2.9. щодо питомої ваги внесків (вкладів) на депозитні рахунки в загальній сумі таких внесків (вкладів) за строками їх внесення відповідно, становитиме в межах:

- 1) від 0% до 10% – для внесків (вкладів) на депозитний рахунок на вимогу ;
- 2) від 0% до 10% – для внесків (вкладів) на депозитний рахунок строком від 1 до 3 місяців (включно);
- 3) від 0% до 80% – для внесків (вкладів) на депозитний рахунок строком від 4 до 60 місяців (включно);

При цьому, для строкових внесків (вкладів) на депозитні рахунки допускається взаємопов'язане коливання зазначених у цьому абзаці показників в межах 20% питомої ваги внесків (вкладів) на депозитні рахунки в загальній сумі таких внесків (вкладів) за строками їх внесення.

Також, допускається відхилення від встановлених в цьому абзаці показників з метою виконання вимог щодо дотримання фінансових нормативів діяльності, затверджених законодавством.

2.3. Договірне регулювання депозитних операцій. Порядок залучення та повернення кредитною спілкою внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, порядок нарахування та сплати процентів за депозитними договорами.

2.3.1. Договір залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок укладається на умовах повернення внеску (вкладу) – зі впливом встановленого договором строку (строковий внесок (вклад)) або на умовах повернення внеску (вкладу) на першу вимогу (внесок (вклад) на вимогу) з урахуванням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг.

2.3.2. Договір на залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок укладається в письмовій формі.

У договорі на залучення внеску (вкладу) повинні міститись права та зобов'язання сторін договору відповідно до вимог Цивільного кодексу України, статті 6 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», статті 11 Закону України «Про захист прав споживачів», Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових

послуг, п.1.4. цього Положення та мають бути підписані сторонами договору або уповноваженими ними особами.

Договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок окрім вимог, визначених п. 1.4. цього Положення повинен містити порядок нарахування та виплати процентів (методи нарахування процентів, періодичність виплати процентів та форму розрахунку тощо), у тому числі при достроковому розірванні договору.

Договором залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок може бути передбачено внесення грошових коштів на інших умовах їх повернення. Умови цього договору не можуть перечити законодавству України.

Сума внеску (вкладу), строки дії договору, умови залучення та повернення внеску (вкладу), а також нараховані на такі внески проценти (плата) визначаються між Спілкою та членом Спілки на договірних умовах.

Умови дострокового припинення дії договору про залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок визначаються договором.

Примірні договори щодо залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки затверджуються рішенням спостережної ради кредитної спілки, та є Додатками №1-2 до цього Положення.

2.3.3 Спілка забезпечує прийом внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки, проведення з цього приводу розрахунків, консультацій та надання необхідної інформації протягом часу, визначеного внутрішнім розпорядком. Строки розгляду заяв та прийняття рішень про укладення договору про залучення внеску (вкладу) ним становлять від 1 до 5 календарних днів.

Підтвердженням залучення внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки є укладені в письмовій формі договори, первинні бухгалтерські документи, оформлені згідно вимог законодавства її країни, та належним чином зафіксована в комплексній інформаційній системі Спілки інформація про депозитну операцію.

Один примірник договору про залучення внеску (вкладу) зберігається в Спілці. Другий примірник договору про залучення внеску (вкладу) кредитною спілкою зобов'язана надати члену Спілки (або уповноваженій ним особі), який підписав цей договір.

2.3.4. Спілка веде облік внесків (вкладів) з урахуванням видів, строків і порядку виплати процентів, визначених у депозитних договорах.

2.3.5. У разі наявності внеску (вкладу) на депозитний рахунок при отриманні кредиту, Спілка може прийняти такий внесок (вклад) для забезпечення виконання зобов'язань за кредитним договором та не повертати його протягом строку дії кредитного договору в сумі невиконаних зобов'язань членом Спілки, якщо це передбачено кредитним договором або договором про залучення внеску (вкладу) на депозитні рахунки та договором застави майнових прав, який укладається між Спілкою та членом Спілки – власником внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

2.3.6. Нарахування процентів визначається умовами договору про залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок. Спілка здійснює нарахування плати (процентів) на внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки на підставі відповідних договорів з дотриманням вимог за Міжнародними стандартами фінансової звітності в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом Спілки договору. Нарахування процентів за договором про залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок відбувається відповідно до порядку, встановленого договором, а саме: за фактичну кількість днів користування Спілкою сумою вкладу і починається з наступного дня після отримання Спілкою суми внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, а припиняється в день визначений умовами договору. Для цілей розрахунку процентів за внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки використовується календарний рік.

2.3.7. Спілка повертає внески (вклади) та сплачує нараховані проценти у строки, що визначені умовами договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитні рахунки між членом Спілки (вкладником) і Спілкою.

За договором про залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок незалежно від його виду Спілка зобов'язана видати внесок (вклад) на депозитний рахунок на першу письмову вимогу з урахуванням умов договору.

У разі отримання Спілкою письмової вимоги члена Спілки про повернення внеску (вкладу) або його частини Спілка зобов'язана:

– прийняти письмову вимогу шляхом проставлення на ній: дати отримання, підпису уповноваженої особи, прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи і відбитка печатки Спілки;

- зареєструвати письмову вимогу члена Спільки;
- виконати вимогу відповідно до умов договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

За умови неможливості виконання Спількою вимоги члена Спільки про повернення внеску (вкладу) або його частини Спілька додатково до вимог абзацу першого цього пункту зобов'язана видати вкладникові письмове повідомлення про невиконання (неналежне виконання) цієї вимоги із зазначенням: причини, дати видачі повідомлення, підпису уповноваженої особи, прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи і відбитка печатки Спільки.

2.3.8. Спілька виплачує члену Спільки, з яким укладено відповідний договір, проценти на суму внеску (вкладу) в розмірі, який встановлюється в договорі про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок. Проценти на внесок (вклад) виплачуються члену Спільки на його вимогу відповідно до умов договору про залучення внеску (вкладу).

2.3.9. Спілька оприлюднює умови укладення депозитних договорів шляхом розміщення витягів з положень про фінансове управління та про фінансові послуги в загальнодоступному для членів Спільки місці в установі Спільки.

2.4. Спілька здійснює залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки через відокремлені підрозділи (за наявності) з дотриманням вимог п. 2.2 та 2.3 цього Положення. При цьому, керівники та працівники відокремлених підрозділів діють згідно та в межах повноважень визначених відповідними посадовими інструкціями та наданими їм довіреностями.

3. НАДАННЯ КОШТІВ У ПОЗИКУ НА УМОВАХ ФІНАНСОВОГО КРЕДИТУ ЧЛЕНАМ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ

3.1. Загальні питання здійснення діяльності по наданню кредитів членам кредитної спілки.

Кредитом наданим члену Спільки є грошові кошти надані Спількою члену (позичальникові) Спільки у готівковій або безготівковій формі під процент, у розмірі та на умовах, установлених кредитним договором з дотриманням вимоги повернення коштів та сплати процентів у зазначені кредитним договором строки.

3.2. Умови надання кредитів членам кредитної спілки.

3.2.1. Спілька надає членам Спільки наступні види кредитів:

3.2.1.1. **За строком:** кредити зі строком від 1 до 60 місяців включно.

3.2.1.2. **За цільовим призначенням:**

- 1) комерційні кредити;
- 2) кредити, надані на ведення фермерських господарств;
- 3) кредити, надані на ведення особистих селянських господарств;
- 4) кредити, надані на придбання, будівництво, ремонт та реконструкцію житла;
- 5) споживчі кредити:
 - на придбання автотранспорту;
 - на придбання аудіо-, відео-, побутової техніки та комп'ютерів;
 - на інші потреби.

3.2.1.3. **За порядком видачі:** кредит видається готівкою у касі Кредитодавця або (згідно заяви Позичальника) шляхом безготівкового перерахування суми кредиту на рахунок, вказаний Позичальником у заяві протягом 5 робочих днів з дня підписання кредитного договору.

3.2.1.4. **За типом процентної ставки:** фіксована.

3.2.1.5. **За режимами сплати процентів і основної суми кредиту:**

1) кредит зі сплатою процентів і основної суми кредиту в кінці строку дії кредитного договору;

2) кредит з періодичною сплатою процентів і сплатою основної суми кредиту в кінці строку дії кредитного договору;

3) кредит з періодичною сплатою процентів і основної суми кредиту «рівними долями», за яким передбачається незмінна (однакова) сума платежу протягом всього терміну дії договору. Такий платіж включає в себе як проценти, нараховані за користування кредитом, так і частину кредиту. При цьому, питома вага процентів, які нараховуються на залишок основної суми, з кожним наступним платежем зменшується, а питома вага суми кредиту зростає;

4) кредит з періодичною сплатою процентів і основної суми кредиту «рівними долями», за яким передбачається незмінна (однакова) сума платежу протягом всього терміну дії договору. При цьому спочатку сплачуються проценти за користування кредитом, нараховані за весь термін дії договору на залишок основної суми, а потім сплачується основна сума кредиту;

5) кредит з періодичною сплатою процентів та періодичною сплатою рівних часток основної суми кредиту. Частка основної суми кредиту розраховується шляхом ділення загальної суми наданого кредиту на кількість періодів користування кредитом. При цьому нарахування процентів здійснюється на залишок заборгованості за кредитом;

б) кредит зі сплатою нарахованих процентів у день видачі кредиту і періодичною сплатою рівних часток основної суми кредиту. Частка основної суми кредиту розраховується шляхом ділення загальної суми наданого кредиту на кількість періодів користування кредитом;

7) кредит зі сплатою однієї частки процентів, нарахованих за користування кредитом, в день видачі кредиту, періодичною сплатою другої частки процентів, нарахованих за користування кредитом, та з періодичною сплатою рівних часток основної суми кредиту. Частка основної суми кредиту розраховується шляхом ділення загальної суми наданого кредиту на кількість періодів користування кредитом. При цьому нарахування другої частки процентів здійснюється на залишок заборгованості за кредитом.

3.2.1.6. За видами забезпечення виконання зобов'язань за кредитними договорами:

1) застава;

2) порука;

3) інші види забезпечення не заборонені законодавством.

3.2.2. Виходячи із зазначених вище критеріїв Спілка надає кредити членам кредитної спілки за видами, встановленими окремим рішенням спостережної ради.

За рішенням спостережної ради для певних видів кредитів обов'язковою умовою щодо їх надання може бути передбачена наявність у члена Спілки – позичальника встановленої суми внесків певних видів.

3.2.3. Рішенням спостережної ради з дотриманням обмежень, визначених законодавством, може встановлюватися максимальна/мінімальна можлива сума кредитів, що надаються членам Спілки.

3.2.4. Процентна ставка за кредитом є фіксованою. Визначення розміру процентної ставки, яка встановлюється для окремих видів кредитів, визначених пп.3.2.1. цього Положення, відбувається за наступними критеріями – виходячи з потреб членства, ринкових тенденцій, наданого забезпечення, попиту і пропозицій, які склалися на кредитному ринку, строку користування кредитом, та попереднього досвіду надання кредитів членам Спілки за умови збереження доходності на рівні, який забезпечує безбиткову діяльність Спілки.

Фіксована процентна ставка є незмінною протягом усього строку кредитного договору. Встановлений договором розмір фіксованої процентної ставки не може бути збільшено Спілкою в односторонньому порядку. Умова договору щодо права Спілки змінювати розмір фіксованої процентної ставки в односторонньому порядку є нікчемною.

Розмір фіксованої процентної ставки для окремих видів кредитів встановлюється спостережною радою Спілки.

3.2.5. При споживчому кредитуванні відповідно до вимог ст.8 Закону України «Про споживче кредитування», згідно з Правилами розрахунку небанківськими фінансовими установами України загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит, затвердженими Постановою Національного банку України № 16 від 11.02.2021р.(длі – Правила) здійснюється розрахунок загальної вартості кредиту та реальної річної процентної ставки за договорами споживчого кредиту.

Розрахунок загальної вартості кредиту для члена кредитної спілки – споживача (позичальника) за договором про споживчий кредит здійснюється у грошовому виразі шляхом підсумовування загального розміру споживчого кредиту та загальних витрат за споживчим кредитом. Загальні витрати за споживчими кредитами, які надає Спілка, включають такі витрати члена кредитної спілки – споживача (позичальника): проценти за користування споживчим кредитом.

До загальних витрат за споживчим кредитом не включаються:

- платежі за додаткові та супутні послуги на користь третіх осіб, зокрема, нотаріуса, оцінювача, страховика, пов'язані з договором про споживчий кредит;

- платежі, що підлягають сплаті членом кредитної спілки – споживачем (позичальником) у разі невиконання його обов'язків, передбачених договором про споживчий кредит;

- платежі з оплати товарів (робіт, послуг), які член кредитної спілки – споживач (позичальник) зобов'язаний здійснити незалежно від того, чи правочин укладено з оплатою за рахунок власних коштів споживача чи за рахунок споживчого кредиту.

Спілка надає членам кредитної спілки – споживачам (позичальникам) детальний перелік складових загальної вартості кредиту у вигляді графіка платежів (згідно зі строковістю, зазначеною у договорі про споживчий кредит) у розрізі сум погашення основного боргу, сплати процентів за користування кредитом, вартості всіх супровідних послуг кредитодавця (за наявності), кредитного посередника (за наявності) та третіх осіб (за наявності) за кожним платіжним періодом.

Спілка має право не надавати графік платежів у разі кредитування у вигляді кредитної лінії.

Реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит (далі - реальна річна процентна ставка) розраховується в процентах з використанням такої формули:

$$ЧСК = \sum_{t=1}^n \frac{Потік_t}{(1+d)^t} ,$$

де ЧСК - чиста сума кредиту, тобто сума коштів, які видаються споживачеві або перераховуються на рахунок отримувача в момент видачі кредиту, розрахована як загальний розмір кредиту (ЗРК), який визначено згідно з умовами договору про споживчий кредит, мінус сума всіх платежів споживача за супровідні послуги за кредитом на дату видачі кредиту, уключаючи комісії та інші обов'язкові платежі за супровідні послуги кредитодавця, кредитного посередника (за наявності) та третіх осіб, сплачені за рахунок власних коштів споживача та за рахунок споживчого кредиту;

d - реальна річна процента ставка, яка точно дисконтує всі майбутні грошові платежі споживача за кредитом до чистої суми виданого кредиту;

Σ - знак суми;

t - порядковий номер періоду дії договору про споживчий кредит (місяць або день);

n - загальна залишкова кількість періодів дії договору про споживчий кредит (місяців або днів) на дату розрахунку;

Потік - сума коштів, яку споживач сплачує кредитодавцю, кредитному посереднику (за наявності) та третім особам за споживчим кредитом. До Потоку включаються платежі в погашення основного боргу за споживчим кредитом, проценти за користування ним, комісії та інші обов'язкові платежі за супровідні послуги кредитодавця, кредитного посередника (за наявності) та третіх осіб, які сплачуються відповідно до умов отриманого кредиту та пов'язані з отриманням, обслуговуванням і поверненням кредиту.

Обчислення реальної річної процентної ставки базується на припущенні, що договір про споживчий кредит залишається дійсним протягом строку дії, передбаченого умовами договору про споживчий кредит, та що Спілка і споживач виконують свої обов'язки на умовах та у строки, визначені в договорі.

3.3. Порядок надання кредитів членам кредитної спілки.

3.3.1 Кредитний договір крім вимог, визначених п. 1.4. цього Положення повинен містити положення про:

- 1) порядок нарахування та сплати процентів (методи нарахування процентів, періодичність сплати процентів та форму розрахунку);
- 2) інформацію про забезпечення кредиту;
- 3) графік повернення основної суми кредиту та погашення процентів за ним;
- 4) строк, протягом якого Спілка зобов'язана надати кредит позичальнику;
- 5) реальна процентна ставка та загальна вартість кредиту для споживача на дату укладення договору;

Примірні кредитні договори затверджуються рішенням спостережної ради Спілки та є Додатками № 3 та № 4 до цього Положення.

3.3.2. Заява про надання кредиту повинна містити інформацію про особу позичальника, місце проживання, номери телефонів, місце роботи, інформацію про щомісячні доходи позичальника та членів його родини, інформацію щодо кредиту, а саме сума кредиту, термін користування кредитом, запропоноване забезпечення, інформацію про досвід отримання кредитів в минулому, а також інформацію про наявну кредиторську заборгованість на момент подання заяви тощо.

Заява про надання комерційних кредитів та кредитів на ведення фермерських господарств крім

вищезазначеної інформації повинна містити інформацію про реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності, місцезнаходження, номери телефонів, види діяльності, кількість працюючих, інформацію про наявні ліцензії та дозволи, етапи використання кредиту, інформацію про поточну діяльність: обсяги реалізації, інформацію про наявні основні засоби.

3.3.3. Кредитні договори та договори забезпечення повинні бути укладені в письмовій формі, відповідно до вимог цивільного законодавства України. Недійсність договору забезпечення не тягне за собою недійсності основного зобов'язання – кредитного договору.

3.3.4. Спілка здійснює нарахування процентів за користування кредитами на підставі кредитних договорів з дотриманням вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом Спілки договору. Нарахування процентів за договорами кредиту відбувається за кожний фактичний строк користування кредитом і починається з наступного дня після отримання членом Спілки суми кредиту, а припиняється в день остаточного розрахунку за кредитом. Для цілей розрахунку процентів за кредитом використовується календарний рік.

3.3.5. Оцінка платоспроможності позичальника включає в себе аналіз:

- документів, перелік яких, встановлений для отримання кредиту;
- інформації про позичальника.

3.3.6. Оцінка платоспроможності позичальника здійснюється на підставі документів, що надаються позичальником, а також, на підставі інформації, яка отримана від позичальника та з інших джерел.

Для проведення оцінки платоспроможності позичальник надає до Спілки копії та оригінали наступних документів з дотриманням наступних вимог до їх змісту:

- заяву на отримання кредиту (повинна містити суму кредиту, необхідну члену Спілки; строк такого кредиту та його цільове призначення);
- паспорт або документ, що його заміняє (паспорт повинен відповідати вимогам Положення про паспорт громадянина України, затвердженого Постановою ВР України від 26.06.1992 р. №2503-ХІІ; документи, що його заміняють повинні відповідати по формі та змісту відповідним нормативно-правовим актам України);
- довідку про присвоєння ідентифікаційного номеру;
- документ, що підтверджує отримані членом Спілки доходи (такими документами вважається – довідка про заробітну плату, довідка про пенсію та/або декларація про доходи фізичної особи та/або звіт суб'єкта підприємницької діяльності);
- у випадку розгляду сукупного сімейного доходу – документи, що підтверджують отримані доходи членами родини (такими документами вважається – довідка про заробітну плату, довідка про пенсію та/або декларація про доходи фізичної особи та/або звіт суб'єкта підприємницької діяльності.).

При наданні комерційних кредитів позичальник, крім документів зазначених в **абзаці 2** цього пункту, надає Спілці належним чином завірені копії та оригінали документів (для огляду), що підтверджують реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності; довідку з ЄДРПОУ; документи, що підтверджують реєстрацію єдиного соціального внеску; наявні ліцензії, дозволи, фінансову та/або іншу звітність, тощо. Завірені копії документів додаються до заяви на отримання кредиту. Всі документи за формою та змістом повинні відповідати вимогам, встановленими до таких документів відповідними нормативно-правовими актами України.

При наданні кредитів фермерським господарствам та приватним підприємствам, які знаходяться у власності члена Спілки, член Спілки, крім зазначених в абзаці 2 цього пункту документів, надає Спілці належним чином завірені копії та оригінали документів (для огляду), що підтверджують державну реєстрацію такого фермерського господарства чи приватного підприємства; довідку з ЄДРПОУ; документи, що підтверджують реєстрацію платника податків; довідку про відсутність заборгованості по сплаті обов'язкових платежів та зборів; наявні ліцензії та дозволи; податкову та фінансову звітність за останні 12 місяців тощо. Завірені копії документів додаються до заяви на отримання кредиту. Всі документи за формою та змістом повинні відповідати вимогам, встановленими до таких документів відповідними нормативно-правовими актами України.

За рішенням спостережної ради перелік документів, необхідний для проведення аналізу платоспроможності позичальника може бути змінений. У випадку недостатності інформації в наданих документах для прийняття рішення про надання кредиту Спілка має право вимагати від позичальника надання й інших документів крім перелічених вище та визначених рішенням спостережної ради.

3.3.7. Окремим рішенням спостережної ради, встановлюються критерії, яким повинен

відповідати заявник для отримання кредиту відповідно до встановлених підвидів кредитів, що надаються членам Спільки.

За результатами розгляду поданих документів, уповноважена особа, надає кредитному комітету свої рекомендації по задоволенню чи відхиленню заяви члена Спільки.

3.3.8. Всі документи позичальника та висновок уповноваженого члена кредитного комітету розглядаються кредитним комітетом.

3.3.9. При здійсненні діяльності з надання кредитів членам Спільки через відокремлені підрозділи (філії) Спільки (за наявності), оцінку платоспроможності позичальника і первинний аналіз документів, зазначених в п.3.3.6 здійснює уповноважена особа відокремленого підрозділу (філії), яка подає на розгляд кредитного комітету заяву на отримання кредиту, передану в головний офіс Спільки. Після прийняття рішення кредитним комітетом уповноважена особа відокремленого підрозділу (філії) має право на укладення кредитного договору та договорів забезпечення кредиту.

3.3.10. Строки розгляду заяв про надання кредитів та прийняття рішень по ним становлять від 1 до 30 календарних днів. Строки розгляду заяв про надання кредитів та прийняття рішень по ним можуть бути змінені за окремим рішенням спостережної ради Спільки.

Рішення кредитного комітету про надання кредиту або відмову в наданні кредиту фіксується в протоколі засідання Кредитного комітету.

4. НАДАННЯ КРЕДИТІВ ІНШИМ КРЕДИТНИМ СПІЛКАМ.

4.1. Загальні умови надання кредитів кредитним спілкам.

4.1.1. Кредитом наданим іншій кредитній спілці є грошові кошти надані кредитною спілою кредитній спілці (позичальникові) під процент, у розмірі та на умовах, встановлених кредитним договором з дотриманням вимоги повернення коштів та сплати процентів у визначені кредитним договором строки.

4.1.2. Кредитна спілка надає іншим кредитним спілкам кредити за цільовим призначенням виключно для видачі кредитів членам кредитної спілки яка залучає кошти. Кредитна спілка має право надавати кредити іншим кредитним спілкам виключно за умови дотримання вимог щодо нормативів достатності капіталу та платоспроможності.

4.1.3. Кредити кредитним спілкам надаються в порядку і на умовах визначених розділом 3 цього Положення за винятком особливостей встановлених в даному розділі.

4.2. Умови надання кредитів кредитним спілкам.

4.2.1 Кредитна спілка надає іншим кредитним спілкам кредити з строками користування, з режимами сплати процентів і основної суми кредиту визначеними п. 3.2.1. цього Положення.

4.2.2. Розмір плати (процентів), яка встановлюється для окремих видів кредитів, визначених п. 3.2.1. цього Положення, затверджується рішенням спостережної ради кредитної спілки виходячи із потреб членства, ринкових тенденцій та попереднього досвіду надання кредитів членам кредитної спілки за умови збереження доходності на рівні, що забезпечує беззбиткову діяльність кредитної спілки.

4.3. Порядок надання кредитів кредитним спілкам.

4.3.1. Кредитний договір окрім вимог, визначених п. 3.3.1. цього Положення за виключенням п. 3), повинен містити найменування та місцезнаходження кредитної спілки – позичальника.

Примірні кредитні договори затверджуються рішенням спостережної ради кредитної спілки та є додатком № 5 до цього Положення.

4.3.2. Заява на надання кредиту кредитній спілці розглядається за умови подання необхідних документів:

- копія Свідоцтва про державну реєстрацію або Витяг/Виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;

- копія статуту кредитної спілки;

- копія свідоцтва про реєстрацію фінансової установи – кредитної спілки заявника;

- звітні дані за останні два звітних періодів, складені з дотриманням «Порядку складання та подання звітності кредитними спілками та об'єднаними кредитним спілками до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (Нацкомфінпослуг)»;

- підтвердження наявності ліцензій щодо залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення та надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту.

4.3.3. Для оцінки спроможності кредитної спілки заявника вчасно виконувати зобов'язання за

кредитним договором, проводиться оцінка фінансового стану, при цьому враховується дотримання кредитною спілкою – заявником встановлених Нацкомфінпослуг нормативів достатності капіталу, платоспроможності, якості активів, ризиковості операцій, прибутковості та ліквідності.

4.3.4. Кредитна спілка здійснює нарахування процентів за користування кредитами на підставі кредитних договорів з дотриманням вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності, в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом кредитної спілки договору. Нарахування процентів за договорами кредиту відбувається за кожний фактичний строк користування кредитом і починається з наступного дня після здійснення перерахунку суми кредиту кредитній спілці - позичальнику, а припиняється в день остаточного розрахунку за кредитом. Для цілей розрахунку процентів за кредитом використовується календарний рік.

5. ПОРЯДОК МОНІТОРИНГУ НАДАНИХ КРЕДИТІВ ТА СУПРОВОДЖЕННЯ ПРОСТРОЧЕНИХ КРЕДИТІВ, НЕПОВЕРНЕНИХ, У ТОМУ ЧИСЛІ БЕЗНАДІЙНИХ КРЕДИТІВ

5.1. З метою нагляду за своєчасністю сплат за наданими кредитами та оперативного планування руху грошових потоків кредитна спілка веде належний аналітичний облік. Обов'язки щодо організації моніторингу наданих та супроводження прострочених кредитів покладаються на кредитний комітет кредитної спілки.

5.2. Поточний контроль за дотриманням умов кредитних договорів здійснюється уповноваженою особою кредитної спілки. Зокрема, уповноважена особа здійснює контроль за своєчасністю та повнотою передбачених кредитними договорами платежів на підставі звірення фактично отриманих платежів з графіком планових платежів, який складається кожного місяця. Уповноважена особа звітує про дотримання графіку планових платежів на засіданні кредитного комітету.

5.3. У випадку виявлення прострочення платежів уповноважена особа вживає заходи, передбачені в п. 5.5. – 5.7. цього Положення.

5.4. Для окремих видів кредитів згідно затверджених рішенням спостережної ради правил і процедур може передбачатися особливий порядок супроводження.

5.5. З моменту виявлення простроченості за кредитом кредитна спілка повинна вжити наступні заходи для добровільного виконання позичальником своїх договірних зобов'язань:

- 1) в термін до 35 днів прострочення – здійснює позичальникові нагадування про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі;
- 2) в термін від 35 до 65 днів прострочення – надсилає позичальнику та/або поручителю/заставаодавцю (у разі його наявності) листи – нагадування;
- 3) в термін від 65 до 95 днів прострочення – надсилає позичальнику та/або поручителю/заставаодавцю (у разі його наявності) досудові листи – попередження.

5.6. У випадку, якщо попередні заходи не призвели до сплати боргу, кредитна спілка вдається до дій, що спрямовані на стягнення боргу примусовим шляхом, в порядку передбаченому законодавством. Перед їх вчиненням Спілка:

- 1) визначає на підставі кредитного договору суму заборгованості. При цьому, за рішенням кредитного комітету може застосовуватися зупинення нарахування процентів. Також, після зупинення нарахування процентів, за рішенням кредитного комітету, на підставі обґрунтованої заяви позичальника, може застосовуватися реструктуризація заборгованості;
- 2) визначає шляхи звернення стягнення на забезпечення кредитного договору, у разі наявності такого забезпечення, або звернення стягнення на майно позичальника;
- 3) вживає заходи для встановлення місця знаходження позичальника.

Стягнення боргу примусовим шляхом здійснюється з використанням відповідних правових механізмів та процесуальних форм, передбачених чинним законодавством.

5.7. В окремих випадках за обґрунтованим рішенням кредитного комітету кредитна спілка може відстрочити застосування щодо позичальника заходів примусового стягнення боргу з дотриманням передбачених законодавством процесуальних строків. При цьому, за рішенням кредитного комітету може застосовуватися зупинення нарахування процентів та реструктуризація заборгованості.

5.8. Кредитна спілка здійснює супроводження неповернених, у тому числі безнадійних кредитів у наступному порядку:

- за наявності підстав, за поданням уповноваженої особи, кредитний комітет приймає обґрунтоване рішення про відстрочення визнання неповерненого кредиту безнадійним. Подання уповноваженої особи має містити обґрунтування та документальне підтвердження можливості

повернення позичальником кредиту;

- після прийняття рішення кредитним комітетом про відстрочення визнання неповерненого кредиту безнадійним уповноважена особа вживає заходи для виконання позичальником своїх договірних зобов'язань за неповерненим кредитом:

а/. у разі відсутності платежів по кредиту протягом двох місяців з дня прийняття рішення кредитним комітетом, надсилає позичальнику та/або поручителю/заставаодавцю (у разі наявності) рекомендовані листи – попередження.

б/. у разі відсутності платежів по кредиту протягом трьох місяців з дня прийняття рішення кредитним комітетом здійснює заходи, передбачені п.5.6. цього Положення з урахуванням строку позовної давності.

Кредитна спілка супроводжує безнадійні кредити шляхом здійснення наступних заходів для виконання позичальником та/або поручителем (заставаодавцем) договірних зобов'язань:

1) Щодо неповернених кредитів, крім випадків, коли кредитним комітетом прийнято обґрунтоване рішення про відстрочення визнання кредиту безнадійним уповноважена особа кредитної спілки:

а/ протягом одного місяця з дня визнання кредиту безнадійним – здійснює позичальникові нагадування про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі;

б/ протягом двох місяців з дня визнання кредиту безнадійним - надсилає позичальнику та/або поручителю/заставаодавцю (у разі наявності) листи – нагадування.

У разі відсутності платежів по кредиту протягом трьох місяців з дня визнання кредиту безнадійним, кредитна спілка здійснює заходи, передбачені п.5.6. цього Положення, з урахуванням строку позовної давності.

2) Щодо прострочених або неповернених кредитів, за якими є документальне підтвердження про неможливість стягнення, та прострочених кредитів, за якими кредитним комітетом прийнято обґрунтоване рішення про визнання кредиту безнадійним уповноважена особа кредитної спілки, у разі наявності виконавчого документу про стягнення заборгованості за безнадійним кредитом, щороку звертається до державної виконавчої служби із заявою про примусове стягнення заборгованості з боржника (в межах строків пред'явлення виконавчих документів до виконання) та кожні півроку здійснює перевірку наявності обставин, що унеможливають стягнення заборгованості, або обставин, що стали підставою для прийняття кредитним комітетом обґрунтованого рішення про визнання кредиту безнадійним.

У разі відсутності судового рішення про стягнення заборгованості, кредитна спілка звертається до суду із позовом про стягнення заборгованості (в межах строку позовної давності). Крім того, уповноважена особа кредитної спілки кожні три місяці здійснює перевірку наявності обставин, що унеможливають стягнення заборгованості, або обставин, що стали підставою для прийняття кредитним комітетом обґрунтованого рішення про визнання кредиту безнадійним.

3) Щодо неповернених кредитів, за якими минув строк позовної давності уповноважена особа кожні шість місяців здійснює нагадування позичальникові про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі та надсилає позичальнику та/або поручителю/заставаодавцю (у разі наявності) листи – вимоги (крім споживчих кредитів);

- по споживчих кредитах, строк давності яких минув, кредитна спілка звертається до позичальника з листами - пропозиціями про повернення заборгованості за кредитом кожні шість місяців з дня визнання кредиту безнадійним.

6. ПОРЯДОК ДОСТУПУ СПОЖИВАЧІВ_ЧЛЕНІВ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ ДО ІНФОРМАЦІЇ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З НАДАННЯМ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

До укладення з клієнтом договору про надання фінансової послуги кредитна спілка додатково надає йому інформацію згідно з частиною другою ст. 12 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг».

У випадках надання споживчих кредитів кредитна спілка до укладення договорів надає споживачам інформацію в порядку та обсязі, встановленому п. 2-3 ст. 9 Закону України «Про споживче кредитування».

Кредитна спілка оприлюднює умови укладання договорів про залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки шляхом розміщення витягів з положень про фінансове управління та про фінансові послуги в загальнодоступному для членів Спілки місці в установі Спілки.

Кредитна спілка забезпечує розкриття інформації, визначеної статтею 12¹ Закону України «Про

фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», зокрема на власній веб-сторінці в обсязі та порядку, встановлених законодавством.

Члени кредитної спілки мають право одержувати інформацію про діяльність кредитної спілки, ознайомлюватися з річними балансами, фінансовими звітами, протоколами засідань органів управління кредитної спілки та іншими документами щодо діяльності кредитної спілки.

Спілка забезпечує надання фінансових послуг своїм членам, проведення з цього приводу розрахунків, консультацій та надання необхідної інформації протягом часу, визначеного внутрішнім розпорядком.